

Інтерв'ю з представником державної казначейської служби України

На тлі останніх законодавчих перипетій виникає низка неврегульованих питань у сфері державних закупівель. Аби хоч трохи пролити світло на ситуацію, що склалася, та отримати необхідні роз'яснення, редакція журналу «Радник в сфері державних закупівель» звернулася до Абашиної Олени Юріївни завідувача Сектору державних закупівель Державної казначейської служби України з проханням пояснити деякі не розглянуті в законодавстві питання.

«РДЗ»: Шановна Олено Юріївно, Законом України «Про здійснення державних закупівель» не передбачено поняття «додаткові кошти». У зв'язку із цим у замовників на практиці виникає багато питань. Скажіть, будь ласка, чи перерозподіл коштів з одного коду КЕКВ на інший та зекономлені кошти внаслідок проведення процедури вважаються додатковими коштами в розумінні листа-роз'яснення Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 09.12.2011 року, де сказано, що в разі отримання замовником додаткових коштів на закупівлю товарів, робіт і послуг, яке замовник об'єктивно не міг передбачити на початку року або на момент здійснення первинної закупівлі, здійснення закупівель за рахунок таких коштів можливе лише після вчинення замовником дій, передбачених ч. 1 ст. 4 Закону, зокрема внесення змін до річного плану, а вибір процедури закупівлі замовником на додатково отримані кошти здійснюється, виходячи з очікуваної вартості такої закупівлі, оскільки додаткова закупівля є новим предметом договору? І торкнувшись моментів, які не врегульовані Законом, поясніть, будь ласка, чи необхідно проводити конкурсні торги, якщо кошти були зекономлені в результаті проведеної процедури закупівлі на початку року. Тобто сума договору, укладеного за результатами торгів, менша від очікуваної вартості, на яку проводилась процедура. Як в такому разі правильно використати залишок зекономлених коштів від проведеної процедури? Чи можна укласти пряму угоду без застосування процедури закупівлі?

О.Ю.: Державна казначейська служба України на лист редакції журналу «Радник в сфері державних закупівель» від 03.02.2014 № 03025 у межах компетенції повідомляє.

Відповідно до абзацу другого статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

У процесі казначейського обслуговування бюджетів усі учасники бюджетного процесу повинні неухильно дотримуватись вимог Бюджетного кодексу України та інших законодавчо-нормативних актів, що регулюють бюджетні відносини в Україні.

Під час здійснення своєї діяльності Державна казначейська служба України, як учасник бюджетного процесу, здійснює контроль за дотриманням обмежень, які вводяться законодавчими та іншими нормативно-правовими актами.

Закон України від 01.06.2010 № 2289-VI «Про здійснення державних закупівель» (із змінами) (далі — Закон) встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, є одним з органів, що здійснює контроль у сфері державних закупівель відповідно до його компетенції та у випадках, визначених частиною четвертою статті 7 Закону.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних закупівель, як Уповноважений орган, відповідно до абзацу першого частини першої статті 7 Закону здійснює державне регулювання, контроль у сфері закупівель та згідно із пунктом 20 частини першої статті 8 Закону надає роз'яснення щодо застосування законодавства у сфері закупівель.

Питання щодо здійснення закупівель замовником у разі виділення додаткових коштів, перерозподілу коштів, зекономлених унаслідок проведення процедур закупівель коштів, зекономлених у разі зміни ціни договору в бік зменшення у випадках, визначених у частині п'ятій статті 40 Закону, розірвання договору про закупівлю та необхідності здійснення нової закупівлі врегульовано листом-роз'ясненням Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 27.12.2013 № 3302-05/46114-06.

Від редакції:

У зазначеному листі Міністерства економічного розвитку і торгівлі України висловлено таку позицію: «...слід зауважити, що виділення, розподіл та перерозподіл коштів не є предметом регулювання цього Закону.

З огляду на викладене та враховуючи, що Законом встановлено порядок придбання товарів, робіт і послуг повністю або частково за рахунок державних коштів, здійснення закупівель замовником у разі виділення додаткових коштів, перерозподілу коштів, зекономлених внаслідок проведення процедур закупівель коштів, зекономлених у разі зміни ціни договору в бік зменшення у випадках, визначених у частині п'ятій статті 40 Закону, розірвання договору про закупівлю та необхідності здійснення нової закупівлі, інших випадках, що передбачають витрачання державних коштів, можливе після вчинення замовником дій, передбачених частиною першою статті 4 Закону, зокрема внесення змін до річного плану закупівель, керуючись вартісними межами, встановленими у частині першій статті 2 Закону, оскільки, виходячи зі змісту пункту 24 частини першої

статті 1 Закону та з урахуванням Бюджетного кодексу України (у разі якщо замовником є розпорядник бюджетних коштів або одержувач бюджетних коштів), такий предмет закупівлі у вищевказаних випадках вважатиметься новим предметом договору.

При цьому здійснення таких закупівель, у разі якщо вартість предмета закупівлі не перевищує межі, встановлені частиною першою статті 2 Закону, має бути обґрунтованим та документально підтвердженим».

З повною редакцією листа-роз'яснення Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 27.12.2013 № 3302-05/46114-06 ви можете ознайомитись у журналі «Радник в сфері державних закупівель» № 2 (29) за лютий 2014 року на стор. 26-28.

Також, детальніше про перерозподіл та економію державних коштів ви можете прочитати у журналі «Радник в сфері державних закупівель» № 12 (27) за грудень 2013 року на стор. 10-12.

«РДЗ»: Чи можуть замовники посилатися на лист Державного казначейства України щодо закупівель за додаткові кошти № 26-06/37-423 від 18.01.2006 року, в якому зазначено, що якщо йдеться не про додаткове фінансування, а про перерозподіл асигнувань розпорядника, то розглядати питання щодо закупівель в контексті додаткових коштів недоцільно. Чи діє цей лист на сьогоднішній день?

О.Ю.: Зазначаємо, що в листі Державного казначейства України від 18.01.2006 № 26-06/37-423 міститься посилання на нормативні-правові акти, які на сьогодні втратили чинність. Отже, зазначений лист також втратив чинність.

«РДЗ»: І є ще одне запитання, яке неодноразово задавали наші читачі. З огляду на ваш досвід просимо допомогти розібратися з ним. Чи мають право представники органу Державної казначейської служби відмовити в реєстрації договору за результатами проведених торгів, якщо в оголошенні про проведення торгів замовник вказав розрахунковий рахунок не той, з якого буде здійснюватися оплата за договором, оскільки в Інструкції щодо заповнення форми оголошення про проведення відкритих торгів та Інструкції щодо заповнення інформації про застосування процедури закупівлі в одного учасника, затверджених наказом Міністерства економіки України № 922, чітко не зазначено, який саме рахунок повинен бути вказаний у п. 1.4. форми оголошення про проведення відкритих торгів? На якій підставі представники Державної казначейської служби відмовляють у реєстрації договору про закупівлю?

О.Ю.: Організація роботи системи органів Казначейства в частині реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів врегульована,

зокрема, Бюджетним кодексом України та Порядком реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.03.2012 № 309, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.03.2012 за № 419/20732 (далі — Порядок).

Пунктом 2.9. Порядку зазначено випадки, за яких органи Казначейства зобов'язання та/або фінансові зобов'язання не реєструють, а застосовують заходи впливу за порушення бюджетного законодавства, визначені [Бюджетним кодексом України](#), зокрема, недотримання вимог щодо оформлення поданих документів та недотримання розпорядниками бюджетних коштів бюджетних повноважень та обмежень, які вводяться законодавчими та іншими нормативно-правовими актами.

Від редакції:

У пункті 2.9 зазначеного вище Порядку наведено виключний перелік випадків, коли органи Держказначейства не реєструють зобов'язання та/або фінансові зобов'язання. До них належать:

Органи Казначейства не реєструють:

а) зобов'язання у разі:

відсутності у розпорядника бюджетних коштів бюджетних асигнувань, встановлених кошторисом;

відсутності документів, які підтверджують факт узяття бюджетного зобов'язання;

відсутності затвердженого в установленому порядку паспорта бюджетної програми (крім випадків, у яких законодавством не передбачено його затвердження);

невідповідності напрямів витрачання бюджетних коштів бюджетному асигнуванню, паспорту бюджетної програми;

неподання або подання неповного пакета підтвердних документів щодо проведення процедур закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти;

недотримання розпорядниками бюджетних коштів бюджетних повноважень та обмежень, які вводяться законодавчими та іншими нормативно-правовими актами;

недотримання вимог щодо оформлення поданих документів;

б) фінансові зобов'язання у разі:

відсутності відповідного бюджетного зобов'язання, відображеного у бухгалтерському обліку виконання державного та місцевих бюджетів;

відсутності у розпорядника бюджетних коштів фактичних надходжень спеціального фонду;

відсутності документів, які підтверджують факт узяття бюджетного фінансового зобов'язання;

недотримання вимог щодо оформлення поданих документів;

невідповідності фінансового зобов'язання відповідному бюджетному зобов'язанню, відображеному в бухгалтерському обліку виконання державного та місцевих бюджетів;

недотримання розпорядниками бюджетних коштів бюджетних повноважень та обмежень, які вводяться законодавчими та іншими нормативно-правовими актами.

Отже, фактично органи Держказначейства не можуть відмовити у реєстрації зобов'язання, якщо в оголошенні про проведення торгів замовник вказав розрахунковий рахунок не той, з якого буде здійснюватися оплата за договором. Детальніше про те, чи завжди дії Державної казначейської служби є правомірними читайте у журналі «Радник в сфері державних закупівель» № 10 (25) за жовтень 2013 року на стор. 14-16.

Редакція журналу висловлює подяку завідувачу Сектора державних закупівель Державної казначейської служби України Абашиній Олені Юріївні за плідну співпрацю і сприяння у висвітленні й поясненні спірних питань замовників і учасників конкурсних торгів.